

Č. 11.946.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
 * Bydlení ve společné domácnosti ve smyslu § 170 odst. 2 zák. č. 221/1924 Sb. nevyžaduje, aby kromě bydlení byly ve společné domácnosti ukojovány i jiné potřeby.

(Nález ze dne 28. května 1935 č. 15.538/35.)

V ě c: Elsa D. v B. proti zemskému úřadu v Brně o ručení za pojistné.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Platebním výměrem ze 14. září 1931 předsala okr. nemoc. pojišťovna v Brně st-lce podle § 170 odst. 2 zák. č. 221/24 Sb. nedoplatky pojistného, jež dlužil její manžel František D. částkou 1.448 Kč s 5% úroky ode dne 1. září 1931.

V odvolání z tohoto výměru uplatňovala st-lka, že předpokladem její povinnosti podle cit. § 170 jest, aby žila se svým manželem ve společné domácnosti, st-lka však se svým manželem sice žije ve společném bytě, nikoliv však ve společné domácnosti, neboť nebyla svým manželem vyživována.

Rozhodnutím z 8. února 1932 měst. rada v Brně zamítla st-lčino odvolání. — — — — a také další její odvolání bylo nař. rozhodnutím zamítnuto. — — — —

Stížnost vytýká, že si žal. úřad vyložil mylně pojem žití ve společné domácnosti. Pojem ten se vyskytuje v zákoně o přímých daních a jest vymezen v §§ 91 a 92 o. z. o. Ručení podle § 170 zák. č. 221/24 Sb. jest pak totéž, jako ručení ve smyslu § 264 odst. 6 zák. o přímých daních. Žití ve společné domácnosti pak znamená, že jest vytvořeno společenství spotřební, to jest jednotný důchod dvou nebo více členů, z něhož jsou ukájeny potřeby jednotlivých členů tohoto spotřebního společenství. Musilo by proto býti zjištěno, že manželé žijí v takovém společenství spotřebním, to jest že vytvářejí jednotný důchod a z něho jsou ukájeny potřeby jednotlivých členů. Prakticky by bylo nutno zjistiti, že oba manželé se stravují u jednoho stolu a že náklady životní obou dvou hradí aspoň jeden z manželů. Nestačí zjištění, že st-lčin manžel se stravoval doma, neboť tím nemusil a také skutečně nežil ve spotřebním společenství, když žil ze svých prostředků a st-lka také ukájela své potřeby ze svých prostředků. Zákon chtěl ručební povinnosti postihnouti manžele jen tenkrát, je-li zde takové společenství, takže především jest manželka živena ve smyslu § 91 o. z. o. svým manželem a manželé navzájem si plní povinnosti ve smyslu §§ 91 a 92 o. z. o. Nechtěl postihnouti stav, kde manželka, jako tomu jest u st-lky, živí sebe a své děti úplně sama a manžel si sám vydělává a žije úplně sám v témže bytě pro sebe, nepřispívá na zaopatření své rodiny, a manželka mu také nic na výživu neposkytuje. To, že st-lka dá svému manželovi občas něco

jisti, nemá-li peněz, neznamená, že manželé žijí v manželském spotřebním společenství.

K těmto námitkám stížnosti budiž uvedeno: V § 170 odst. 2 zák. č. 221/24 Sb., na jehož základě byl st-lce ručební závazek uložen, jest stanoveno, že manželka (manžel), bydlící se zaměstnavatelem ve společné domácnosti, ručí za pojistné, jež se stalo splatným v době společné domácnosti. Pro otázku, co sluší rozuměti společnou domácností, neplyne zhola nic ani z ustanovení zák. o přímých daních ani z ustanovení občanského zákoníku, a to již především proto, že v nich pojem ten vůbec není vysvětlován.

Stížnost vkládá však do ustanovení nahoře cit. § 170 něco, co v něm není obsaženo. Předpis ten neukládá totiž ručební závazek manželce, žijící se zaměstnavatelem ve společné domácnosti, nýbrž manželce, ve společné domácnosti se zaměstnavatelem bydlící. Bydliti ve společné domácnosti a žiti ve společné domácnosti jsou však pojmy nikoli totožné, nýbrž od sebe odlišné.

Nss-u není třeba podávati zevrubnou definici obou pojmů, pro účely tohoto nálezu postačí konstatovati, že pojem bydliti ve společné domácnosti jest užší než pojem žiti ve společné domácnosti a vyčerpává se tím, že domácnost jest manželům společná potud, pokud jde o ukájení jejich potřeby bydliti, aniž jest třeba, aby v domácnostním společenství byly ukájeny také potřeby jinaké, jako na př. stravování, jak by se to mohlo požadovati pro pojem žiti ve společné domácnosti, jest pak zcela nerozhodno, z jakého pramene důchodového hradí se možnost ukájení potřebu bydlení v domácnostním společenství, postačí fakt, že potřeba bydlení ukájí se v domácnosti společně.

St-lka nepopírá, že v bytě, kde bydlí se svým manželem, jest soubor zařízení, sloužících k ukájení domáckých potřeb její rodiny a že tyto potřeby se zde ukájejí, že tu tedy jest domácnost, jak se pojmu toho užívá v obecném smyslu. Jestliže pak této domácnosti manžel st-lčin k ukojení své potřeby bydlení užívá společně se svou manželkou, nelze právem tvrditi, že se st-lkou ve společné domácnosti nebydlí.

Na tom pak nic nemůže změnití případná skutečnost, že na vedení domácnosti té st-lčin manžel ničím nepřispívá, když podle § 170 odst. 2 cit. zák. jest ručební závazek st-lčin dán již faktem, že jako manželka zaměstnavatelova s ním ve společné domácnosti bydlí, aniž jakkoli může rozhodovati, kdo tuto společnou domácnost sustentuje.

Č. 11.947.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
I. Okolnost, že zaměstnankyně (posluhovačka) je manželkou pojištěného zaměstnance, nevylučuje ji z povinnosti pojistné. — II. Který z několika zaměstnavatelů je povinen zaměstnance pojistiti?

(Nález ze dne 28. května 1935 č. 15.818/35.)